

AIEMMIN ILMESTYNEET:
MIISAN KAKSOISAXEL
MIISA VOITTA KULTAA
MIISA JA JÄÄPRINSESSA
MIISA JA KAIKKIEN AIKOJEN KEVÄT

Henna Helmi

Miisaa

LUISTELULEIRILLÄ

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Tämän kirjan kirjoittamista ovat tukeneet
Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahasto sekä
Taiteen edistämiskeskuksen Pohjanmaan taidetoimikunta.

Kannen ja ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
Copyright © Henna Helmi Heinonen, 2018
Painettu EU:ssa
ISBN 978-951-31-9810-7

Helenalle, Anjalle, Maikille,
Askolle, Ernolle, Miisalle,
ja kaikille muille sinnikkäille harrastajille

1

ALKUASENNOSSA

1.

- Seuraavana Sini, kaikui rätisevästä kaiuttimesta.
- Valmistautuu Miisa Kurvinen.

Miisa nyökkäsi itsekseen hallissa kumisevalle äänelle ja potkaisu itsensä liikkeelle. Katseellaan hän seurasi tarkkaan jään päädyssä olevaa punaviivaa: sitä ei saanut tasotestin verryttelyaikana ylittää.

Tulisiko Miisasta SM-tason luistelija?

- Keskity, Miisa kuiskasi itselleen.

Jännitys oli kutinana iholla, väreinä vatsanpohjassa. Oli vaikeaa liikkua ja kuitenkin mahdotonta seistä paikallaan.

Jokaiselle uudelle kilpatasolle siirtyminen vaati uutta testisuoritusta. Ne koostuivat erilaisista askeleista ja elementeistä, hypyistä ja pirueteista, aina vain vaikeammista.

Vaikka tasotesti oli siis tavallaan tuttu, tämänpäiväinen oli silti jotain muuta kuin ennen. Ensi kertaa testin läpäisy veisi Miisan SM-sarjaan.

SM-sarjaan! Tavoittelemaan ihan oikeaa, noviisi-sarjan Suomen mestaruutta!

– Seis!

Miisa hätkähti kuullessaan tuomarin äänen. Vilkaistessaan kentälle hän näki tuomarin viittilöivän luokseen testirataa suorittavaa, toisen seuran luistelijaa.

Jokin virhe, Miisa arvasi. Ehkä liian vähän liikkeitä.

Virheitä ei testissä sallittu. Kaiken piti sujua virheettömästi, tuomarien vaatimusten mukaan – ja juuri se olikin vaikeinta! Tiukat vaatimukset, joihin piti hermostuneena yltää! Ankarat silmät tuijottivat, vain vaimea musiikki soi taustalla, eikä voinut kuin yrittää parhaansa.

Se ei ollut viime aikoina ollut kovin helppoa.

Taakse jäänyt kevät oli ollut Miisalle vaikea. Kevään aikana Miisa oli harkinnut sekä taitoluistelun lopettamista että eroamista poikaystävästään Antonista. Hänen paras ystävänsä Katariina oli perheensä rahatilanteen vuoksi lopulta joutunut luopumaan luisteluharrastuksesta. Miisa oli päättänyt jatkaa.

Lisäksi koulu, kilpailut, äidin junailema jäsenyys luisteluseuran johtokunnassa, kevätnäytös... ja nyt kesä ihanine pitkine päivineen ja kavereineen...

Ehkä Miisa ei ollut ehtinyt harjoitella tätä tasotestiä varten ihan niin paljon kuin olisi pitänyt.

Ei ehkä vaan kyllä. Hän tiesi olevansa pulassa.

Äkkiä kaikki viime kuukausina tapahtunut pyöri Miisan päässä kuin hurrikaani. Keskity, Miisa komensi itseään, keskity!

Miisa tuijotti edellistä luistelijaa, joka mateli kohti kaukalon laitaa pää painuksissa. Hän ei ollut läpäissyt testiä, Miisa tiesi.

Väläyksenä Miisa näki itsensä samassa tilanteessa. Hetken päästä, samaan tapaan kumarassa, itkuä pidätellen.

Hallin kaiutin rapisi.

– Seuraavaksi Miisa, valmistautuu Petra.

Kuin unessa Miisa luisteli testiradan alkupisteesseen ja asettui aloitusasentoon. Pääkoppa oli ensin kuin muurahaispesä, sitten se tyhjeni. Mitä piti tehdä? Hän tiesi, mutta jalat eivät toimineet.

Tuomari tuijotti Miisaa. Oli pakko aloittaa.

Kun hän pääsi liikkeelle, mikään ei tuntunut oikealta. Ensimmäiset vastakolmoset eivät olleet kauniita ja sulavia vaan katkonaisia ja tahmeita. Ne eivät ainakaan menneet läpi, eivät takuulla.

Voisiko heti pyytää uutta mahdollisuutta? Vai pitäisikö jatkaa koko rata loppuun silti?

Miisa ei millään muistanut, mitä valmentajat olivat sanoneet.

Samassa hän menetti tasapainonsa ja horjahti pois askelradalta. Ei, hän ei kaatunut, mutta horjahdus oli liikaa. Jännitys valahti kivistämään Miisan mahan-

pohjaa. Toinen virhe: se oli ohi, ohi, ohi.

– Lopeta, tuomari samassa huudahti.

Miisa jähmettyi. Tuomari keskeytti suorituksen! Sellaista ei ollut koskaan ennen tapahtunut. Miisan teki mieli pyytää armoa. Oli vaikea kevät, voisiko pari virhettä hyväksyä?

– Nauhat! tuomari kuulutti.

– Mitä?

Miisan sydän hakkasi hirvittävästi. Tuomarin tuihma katse kohdistui Miisaan, mutta ei hänen kasvoihinsa vaan luistimiin.

– Nauhat! tuomari toisti ja osoitti Miisan luistimia sormellaan. – Solmi ne!

Hitaasti Miisa kääntyi katsomaan valkoisia luistimia jaloissaan. Tuntui kestävän kovin pitkään, ennen kuin viesti meni perille: nauhat! Luistinten nauhat olivat auki!

– Anteeksi, Miisa uikahti, vaikka ei tiennyt, mitä pyyteli anteeksi. Hän kumartui solmimaan nauhat uudelleen, kiristi ne nyt liiankin tiukalle, niin että nilkkaa alkoi särkeä.

Tuomari viittasi Miisan kaukalon päättyyn.

– Aloita alusta.

– Koko ratako?

Tuomari nyökkäsi ja sanoi:

– Poikkeustapaus. Nauhat avautuivat jo puolikäärissa.

Miisa hymyili kiitollisena. Hän sai sen, toivomansa uuden mahdollisuuden! Ehkä se sittenkin onnistuisi?

Hän aloitti uudelleen. Nyt vastakolmoset sujuivat paremmin, mutta seuraavaksi tuli taas horjahduksia. Kesken radan Miisa kokosi itsensä, yritti ainakin, mutta epävarmuus kihelmöi hikipisaroiksi iholle ja jäykisti lihakset käyttökelvottomiksi. Kyljet eivät kääntyneet, nilkat eivät ojentuneet.

Ei enää uusia yrityksiä. Jos tuli yksikin virhe, peli oli selvä: ei läpi.

Ei SM-tasoa. Viikon päästä Miisa täyttäisi 14 vuotta ja hänestä tulisi liian vanha nykyiseen kilpailusarjaansa debytantteihin. Jos testi ei nyt menisi läpi, Miisa kilpailisi kansallisten noviisien sarjassa – sekin oli hyvä sarja, mutta ei se ollut Miisan unelma. SM-tasolle voisi yrittää seuraavan kerran joskus syksyllä, jos silloinkaan, se riippui valmentajista. Kannattiko edes yrittää?

Radan lopuksi Miisa luisteli hitaasti tuomarin luo. Hän pyöritteli päätään ojentaessaan passia Miisalle.

– Ei läpi, ei tänään.

Miisa katsoi passin testiriviä. Vain yhdessä kohdassa, viimeisissä walley-hypyissä, oli hyväksyntämerkki.

– Kannattaa harjoitella kunnolla ennen uutta yritystä, tuomari sanoi myötätuntoisesti hymyillen.

– En mä..., Miisa änkytti tuijottaen passia. – Mitten mä oikein... Kaikkiko meni huonosti?

Miisa tiesi sen, mutta silti sitä oli vaikea uskoa.
– Parin kuukauden päästä sitten uudelleen, tuomari sanoi hymyillen ja viittilöi seuraavalle luistelijalle.
Hallin kaiutin kumisi taas. Se oli ohi.
Se oli ohi!

2.

Miisa kirjoitti:

ei mennä läpi :(

Anton kirjoitti:

se testi vai

hö

Miisa laski puhelimen vierelleen sängylle. Tapah-
tunut ei vielääkään tuntunut todelta, vaikka sen kir-
joitti tekstiksi.

Miisa oli suorittanut kaikki aiemmat sarjoja mää-
rittävät tasotestit nopeasti, ensimmäisellä tai toisella
yrityksellä. Nousua SM-noviisien sarjaan Miisa oli
tavoitellut myös viime vuonna, mutta silloin testi oli
vain kokeilu. Epäonnistuminen ei ollut tuntunut juu-
ri miltään, vaan pahempaa oli silloin ollut jääminen
kakkosharjoitusryhmään, kun kaksosveli Matias oli
päässyt ykkösryhmään.

Miisa oli vain ajatellut, että ensi kaudella sitten.
Ensi kaudella hän olisi parempi, osaisi, keskittyisi

– mitä ikinä onnistuminen sitten vaatisikin. Mutta mistä hän tiesi, että seiskaluokka olisi niin monimutkainen? Läksyt, kaverit, poikaystävä!

Tavoite oli siintänyt jossain kaukana, kunnes se olikin yhtäkkiä ollut edessä.

Ja nyt se oli ohi.

Taas Miisa huokaisi, ties kuinka monetta kertaa. Mitä nyt sitten? Mitä ihmettä nyt sitten?

– Saako tulla?

Ovenraosta kurkisti silmälasipäinen isä.

– Kai, Miisa vastasi nousematta sängyltä ja lisäsi happamasti: – Sä varmaan kuulit jo niin sanotut uutiset.

– Kuulin.

Sängystä katsottuna isä oli suuri vuori, joka seisoskeli neuvottoman näköisenä keskellä Miisan sotkuis-ta huonetta. Työpöydällä nökötti yhä pino monisteita ja koulukirjoja keväältä, kirjahyllyssä lojui monta avonaista kirjaa ja pilkistipä sieltä jostain syystä yksi sukkakin. Ainakaan isä ei valittanut sotkusta, toisin kuin äiti. Isällä oli tilannetajua.

Hitaasti, kuin varoen rikkomasta askeleillaan mitään arvokasta, isä asteli sängyn äärelle.

– Saisiko tähän istua? hän kysyi osoittaen vuoteen jalkopäätä.

Miisa kohautti olkapäitään.

– Kai.

– Siirrätkö jalkoja vai istunko niiden päälle?

Miisa muttristi huuliaan, koska samaan aikaan vähän nauratti ja silti kiukutti. Hän kiskaisi jalkansa koukkuun ja teki isälle tilaa.

Sänky keinahti isän painosta.

– Se testi taisi olla tärkeä sulle, isä tuumasi hetken hiljaisuuden jälkeen.

– No arvaa, Miisa tiuskaisi.

– Arvaan.

Hiljaisuus laskeutui taas. Isän raskas hengitys kuulosti tuulenpuhurilta, Miisan oma syke hirveän kohtalokkaalta. Kammottava hiljaisuus pakotti ajattelemaan testiä, muistikuvat puski mieheen pyytämättä. Valmentajan pettyneet kasvot, tuomarin jyrkkä kieltö, Miisan oma epävarmuus.

– Olis pitänyt harjoitella enemmän, Miisa ärähti vähän vahingossa.

– Mikset harjoitellut?

– En mä tiedä! Miisa huudahti. – En mä ehtinyt! Tai jotain.

– Et ottanut sitä riittävän vakavasti? isä arvasi.

– Kai.

Yhtäkkiä isä käännähti Miisaan. Isän katseen kohtaaminen tuntui jotenkin pahalta. Ehkä siksi, että Miisa tiesi hänen olevan oikeassa.

– Mulla on ehdotus, isä sanoi.

Jätskit, Miisa arvasi mielessään. Isän ratkaisu kaikkeen oli jätskit. Isän mielestä Miisa oli kai edelleen

viisivuotias, jonka pipin voi puhaltaa pois ja laastaroida pehmistuutilla.

Mutta nyt isä ei ehdottanut jäätelöitä.

– Minä juttelin valmentajien kanssa, isä sanoi ihmeellisen juhlavasti. – Kuulin sellaisesta leiristä.

Leiristä. Sana oli kuin sähköisku. Miisa pompahti tahtomattaan istuma-asentoon.

– Mistä leiristä, ai siitäkö, siitä, mistä valkut sanoi, siitä, testileiristä, Miisa pölpötti yhtäkkiä ihan haluamattaan, sanoja vain pulppusi huulien välistä.

– Leiristä, jolla voisi vielä suorittaa sen testin ja päästä sinne... mikä se nyt oli...

– SM-noviiseihin, Miisa täydensi malttamattomana.

– Niin, aivan, isä nyökkäsi selvästi helpottuneena saamastaan avusta. Isä välitti kyllä, mutta hänen tuntui olevan aika vaikea muistaa luisteluharrastuksen yksityiskohtia. – Viikon mittainen leiri, jossa oli joku huippuvalmentaja, yli kymmenen jäätuntia ja leirin lopussa uusi testitilaisuus.

Miisan pulssi oli äkkiä kiihtynyt valtavaksi. Tarcoittiko isä sitä todella?

– Mutta, mutta, Miisa änkytti. – Se on varmaan tosi kallis. Enkä mä tunne sieltä ketään. Ja se on tietysti tosi kaukana ja...

Isä virnisti hassun tyytyväisenä. Hän tuntui ilahtuneen kovasti aikaansaamastaan reaktiosta.

– Onhan sinne matkaa, mutta ei se haittaa, isä totesi. – Ja Minttukin voisi kuulemma tulla, yrittämään omaa testiä. Niin, ja Matias. Kun ei tässä nyt muitakaan leirejä tälle kesälle ole varattu.

Miisan mieliala laski ja nousi. Pikkusisko ja isovelji. Tuttuja toki, mutta oliko se sitten hyvä asia?

– Kyllä se leiri hintava on, mutta valmentajien mielestä se olisi nyt hyvä vaihtoehto, isä totesi. – Jostain muusta pitäisi sitten säästää.

Miisa nielaisi. Hän ajatteli Katariinaa, jolta koko harrastus oli jäänyt rahan vuoksi. Leirit kuuluivat kyllä taitoluisteluun, sillä valmentajien mielestä oli hyvä käydä välillä hakemassa oppia muiltakin kuin omalta, tutulta luotsilta. Miisakin oli leireillyt moneksi kesänä, mutta äiti oli aina valinnut ne kolmella perusteella: läheltä, lyhyitä ja lompakolle ystävällisiä. Tämä oli jotain ihan muuta.

– Mun takia siis menisi paljon rahaa, Miisa sanoi syyllisyydentuntoisena.

Isä taputti Miisaa pontevasti pohkeeseen.

– Älä sitä sure. Ajattele niin, että sinä olisit kimmoke kaikille saada tällainen huippuleiri. Mitä sanot, kiinnostaisiko?

Miisa huomasi vapisevansa. Se ei sittenkään ollut ohi.

– Ja hyvin äkkiä pitää päättää, isä lisäsi. – Leirin ilmoittautuminen on mennyt jo aikaa sitten, ja nämä ovat lisäpaikkoja.

– Milloin? Milloin pitää päättää?

– Heti, isä sanoi. – Ja lähtö on jo ylihuomenna.

Miisa ei saanut kuivasta suustaan sanaa ulos. Mutta hän tiesi tasan varmasti, mitä mieltä oli.

TULEEKO MIISASTA SM-TASON LUISTELIJA?

uomen mestaruudesta haaveilevan Miisan pitäisi läpäistä tiukka taitotesti ennen 14-vuotispäiväänsä. Testissä ei saa tulla yhtään virhettä, mutta ensimmäisellä yrityksellä Miisa epäonnistuu.

Miisa pääsee huippuvalmentajan oppiin viikon mittaiselle superleirille, jossa harjoitellaan testin läpäisyä aamusta iltaan. Tiukka harjoitusohjelma ja kilpailu kiristävät kaikkien leiriläisten hermoja. Kaiken kukkuraksi Miisan poikaystävä Anton on samaan aikaan jalkapalloseuralla eikä vastaa Miisan viesteihin! Miisasta alkaa tuntua, että on tehtävä suuria valintoja.

Viides Miisa-kirja syventää kuvaa murrosikäisen Miisan tunteista ja kilpaurheilijan elämästä, paineista, joita tulee niin kotoa, koulusta kuin jäältäkin.

N84.2
ISBN 978-951-31-9810-7
www.tammi.fi
Kansi: Laura Lyytinen

9 789513 198107